

ВИКОРИСТАННЯ ФЛЕШ-КАРТОК В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧО-ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ

У статті розглядаються можливості використання флеш-карток для формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку. Проаналізовано сутність та структуру природничо-екологічної компетентності. Визначено переваги застосування флеш-карток у навчанні дітей дошкільного віку. Обґрунтовано ефективність використання флеш-карток для ознайомлення дітей з об'єктами природи, формування екологічних уявлень та ціннісного ставлення до природи.

Ключові слова: природничо-екологічна компетентність, флеш-картки, діти дошкільного віку, екологічні уявлення.

The article discusses the possibilities of using flash cards to form the natural and environmental competence of preschool children. The essence and structure of natural and ecological competence are analyzed. The advantages of using flash cards in teaching preschool children are determined. The efficiency of using flash cards to familiarize children with the objects of nature, the formation of ecological representations and value attitude to nature is substantiated.

Key words: natural-ecological competence, flash cards, preschool children, ecological representations.

Одним з пріоритетних завдань дошкільної освіти є формування компетентностей дитини, зокрема природничо-екологічної. Це передбачає оволодіння системою знань про природу, розвиток дослідницьких умінь, екологічно доцільної поведінки, ціннісного ставлення до природи. Пошук ефективних засобів екологічного виховання дітей залишається актуальним завданням сучасної дошкільної освіти. Сучасні діти вивчають інформацію на інтерактивних пристроях та за допомогою візуальних засобів, тому перспективним у цьому контексті є використання флеш-карток, що відповідає їх сприйняттю і може бути більш ефективним для навчання [4].

Відповідно до базового компоненту дошкільної освіти природничо-екологічна компетентність передбачає, що дитина має розвинуту здатність діяти в різних життєвих ситуаціях на основі свого емоційно-ціннісного відношення до природи, розуміння її законів і формування цих навичок через активну участь у пізнавальній, дослідницькій, трудовій та ігровій діяльності [2].

Метод використання флеш-карток –це невеликі за розміром картки, із зображенням та інформацією, суть яких полягає в тому, щоб на спеціальних картка (у вигляді слів, чисел, зображень) навчити дитину впізнавати, називати і запам'ятовувати певні предмети або явища. Вони є

популярним інструментом у навчальних процесах, оскільки допомагають дітям засвоювати новий матеріал легко та цікаво. Нещодавно флеш-картки були популярні переважно для вивчення іноземних мов, особливо словникового запасу. Проте зараз їх успішно використовують для запам'ятовування матеріалу з будь-якої навчальної галузі. Інформація розміщується на обох сторонах карток, наприклад, на одному боці може бути запитання або малюнок, а на іншому – відповідь чи пояснення. Флеш-картки можуть бути «фізичними» (їх можна тримати в руках), або онлайн-картки, які наразі стають більш популярними. Робота з такими картками сприяє візуальному сприйняттю інформації та створенню асоціативних зв'язків. Крім того, використання флеш-карток базується на ігровому підході, що дозволяє зацікавити дітей, та розвиває командні здібності [5].

Застосування їх у роботі з дошкільниками, для формування природничо-екологічної компетентності, має низку переваг:

- цікавість та мотивація, флеш-картки повинні бути цікавими та насиченими, що підвищить мотивацію та бажання до вивчення природи та екології;

- візуальний підхід, зображення сприятимуть кращому розумінню та запам'ятовуванню матеріалу, а особливо для маленьких дітей;

- спільне навчання, групове використання флеш-карток сприятиме розвитку соціальних та комунікативних навичок, співпраці та обговоренню питань;

- застосування у різних сферах, можна використовувати не тільки в закладах дошкільної освіти, але і вдома, що дає батькам можливість активно впливати на формування природничо-екологічної свідомості своєї дитини.

Використання флеш-карток є доцільним для формування у дітей уявлень про рослини і тварин, природні явища, екосистеми, взаємозв'язки у природі. Картки дозволяють візуалізувати природні об'єкти, полегшують їх розпізнавання та знання назв. Використання флеш-карток сприяє збагаченню та конкретизації уявлень дітей про навколишній світ.

Застосування флеш-карток також є ефективним для формування екологічно доцільної поведінки – картки можуть містити правила взаємодії з природою, послідовність дій у конкретних ситуаціях. Це сприятиме усвідомленню дітьми екологічних норм поведінки та формуванню навичок їх дотримання [1].

Щоб забезпечити ефективне використання флеш-карток, важливо дотримуватися кількох основних правил:

- Кожна картка повинна мати лише одне зображення.
- Вимовляти назву предмета чи явища вголос.
- Вивчати картки з обох сторін, а саме розглядати і запам'ятовувати візуальну інформацію та назву предмета.
- Змінювати послідовність карток для навчання.
- Регулярно повторювати матеріал, флеш-картки можна поєднати з методикою "розділеного повторення". Це означає, що матеріал не лише

вивчається через картки, але й періодично перевіряється кілька разів для підтримання якості запам'ятовування. Цей підхід суттєво поліпшує процес вивчення, дозволяє виділити проблемні пункти і сконцентруватися на їх вирішенні.

Для підвищення ефективності флеш-карток запропонуйте дитині самостійно створювати їх. Це сприятиме кращому засвоєнню інформації ще на етапі підготовки матеріалів. Варто пам'ятати, що будь-яку інформацію треба дозувати, не слід вивчати одразу все. Проте не забувайте про регулярність – нагадуйте дітям переглядати їх щодня у вільний час. Докладайте зусиль, щоб матеріал на флеш-картах був цікавим. Заохочуйте дітей використовувати яскраві асоціації [3].

Отже, використання флеш-карток у роботі з дітьми дошкільного віку є ефективним засобом формування природничо-екологічної компетентності. Застосування карток сприяє розширенню уявлень дітей про об'єкти природи, розвитку пізнавального інтересу, формуванню екологічно доцільної поведінки. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці методичних рекомендацій щодо використання флеш-карток для екологічного виховання дітей у закладах дошкільної освіти.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Андрушко, А. А., Саска, Г. В. (2020). Флеш-картки у системі засобів особистісно орієнтованого навчання біології учнів.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні: затв. наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021р. №33.
3. Васько, О. О., Бутенко, В. Г., Шаповалова, О. В. (2020). Дистанційне навчання: досвід використання, проблеми, перспективи.
4. Ошуркевич, Н. О. (2018). Сучасні педагогічні технології для формування природничо-екологічної компетентності дітей дошкільного віку. *Педагогічний процес: теорія і практика*, (1-2), 65-72.
5. Петах, В. І., Томашевська, М. О. (2021). Особливості використання інтерактивних технологій в освітньому процесі закладів дошкільної освіти. *EDITORIAL BOARD*, 88.

Науковий керівник докторка філософії Бальоха А. С.